

Plan opiekuńczo- wychowawczo - edukacyjny

Opracowanie: Magdalenę Janssen, Dominika Kuna, Lublin 2025

SPIS TREŚCI

(standardy 1.1, 1.2, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.2, 8.1, 8.2, 9.1,9.2, 10.1, 10.2, 11.1, 11.2, 13.5, 16.1, 16.7)

Wstęp-----s. 3

Cele opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjne-----s. 3

Planowane aktywności-----s. 4

Metody pracy z dziećmi-----s. 6

Harmonogram dnia -----s. 10

Metodyka naszej pracy -----s. 11

Obowiązek informacyjny-----s. 15

Nadzór realizacji planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego -----s. 15

I. Wstęp

Pierwsze lata życia dziecka są decydujące dla jego późniejszego rozwoju. Bezpieczne i wspierające środowisko, w którym wzrasta dziecko, pozwala na budowanie pewności siebie niezbędnej do odkrywania otaczającego świata, uczy zasad społecznych i kształtuje pierwsze nawyki zdrowotne. Instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 są pierwszą pozarodzinną strukturą, gdzie dzieci nabywają te umiejętności. Niniejszy plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny (Plan OWE) stanowi podstawę pracy z dziećmi w naszej placówce. Uwzględnia on możliwości i zainteresowania dzieci w danym wieku, nie jest jednakże dokładną instrukcją pracy, ponieważ nawet dzieci w tym samym wieku mają bardzo różny potencjał rozwojowy i normą jest, że poziom ich umiejętności jest nierównomierny w różnych obszarach rozwojowych. Stąd też programowane aktywności są dostosowywane do aktualnych potrzeb i możliwości naszych podopiecznych.

II. Cele opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjne

1. Cele ogólne

- stworzenie optymalnych warunków pobytu dzieciom przez organizację codziennej opieki zapewniającej respektowanie praw zawartych w Konwencji o prawach dziecka i spełnianie podstawowych potrzeb życiowych – fizjologicznych, potrzeby bezpieczeństwa, potrzeby uwagi i szacunku;
- stworzenie warunków pobytu wspierających rozwój umiejętności samoregulacji samodzielności dzieci w zakresie samoobsługi oraz w kontaktach społecznych;
- wspieranie rozwoju poznawczego, twórczego, umiejętności komunikacji oraz sprawności fizycznej przez stworzenie środowiska edukacyjnego umożliwiającego pełen i harmonijny rozwój.

2. Cele szczegółowe

- kształtowanie samodzielności, poczucia świadomości ciała;
- kształtowanie świadomości i umiejętności regulowania własnych potrzeb;
- rozwój sprawności fizycznej, koordynacji ruchowej, integralności sensorycznej;
- kształtowanie umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji u siebie i innych osób, samoregulacji emocjonalnej;
- kształtowanie tożsamości, poczucia odrębności, świadomości własnego „ja”, świadomości swoich potrzeb;
- kształtowanie uważności na inne dzieci i ich potrzeby;

- kształtowanie gotowości do porozumiewania się, umiejętności komunikacyjnych i językowych;
- kształtowanie gotowości do poznawania świata, ciekawości, wytrwałości;
- rozwój umiejętności utrzymywania wspólnego pola zainteresowania i uwagi;
- rozwijanie i poszerzanie wiedzy i rozumienia otaczającego świata.

III. Planowane aktywności

W naszym żłobku wdrażamy różnorodne działania, mające na celu rozwój kompetencji społecznych, poznawczych, emocjonalnych oraz sprawności fizycznej dzieci, w tym:

1. wspierające rozwój autonomii dzieci, w tym:

- a) aranżujemy otoczenie tak, żeby dzieci mogły się samodzielnie bawić;
- b) zachęcamy dzieci do podejmowania różnych ról w zabawie;
- c) dajemy dzieciom czas i możliwość na samodzielne wykonanie prostych czynności, np. przy ubieraniu się, sprzątanii po zabawie;
- d) stwarzamy dzieciom możliwość pomagania sobie wzajemnie;
- e) wspieramy dzieci w samodzielnym rozwiązywaniu konfliktów między sobą;
- f) udzielamy dzieciom wsparcia w rozwiązywaniu konfliktów, jeśli same nie potrafią znaleźć rozwiązania problemu;
- g) dajemy dzieciom prawo do decydowania, czy chcą się dzielić zabawkami i szanujemy ich wybór;
- h) dajemy dzieciom prawo do decydowania, czy chcą się bawić z innymi dziećmi i szanujemy ich wybór.

2. sprzyjające rozwojowi myślenia przyczynowo-skutkowego, takie jak:

- a) wprawianie w ruch przedmiotów;
- b) czynności odwracalne (wyjmowanie i wkładanie, pakowanie, przenoszenie);
- c) czynności nieodwracalne (darcie, zgniatanie, zabawy lodem);
- d) budowanie i burzenie;
- e) rozciąganie;

3. kształtujące u dzieci umiejętności obserwacji i doświadczania otaczającego świata, takie jak:

- a) dawanie dzieciom w miarę możliwości wyboru między różnymi produktami do jedzenia podczas posiłku;
- b) umożliwianie zabawy przedmiotami wydającymi różne dźwięki;
- c) umożliwianie zabawy w odkrywaniu i znajdowanie;
- d) umożliwianie eksplorowania natury i terenu na zewnątrz budynku;

4. używamy określeń dla cech przedmiotów, jak np.:
 - a) komentowanie i opisywanie znalezionych w koszu „skarbów”,
 - b) opisywanie doświadczeń dzieci, tego co widzą, słyszą i czym się bawią,
 - c) używanie określeń porównawczych, np. mniejszy-większy;
5. używamy określeń przestrzennych, poprzez np.:
 - a) poszukiwanie ukrytych przedmiotów;
 - b) zabawy ruchowe na torze przeszkód;
 - c) układanie puzzli, klocków;
6. sprzyjające rozwojowi komunikacji i zdolności językowych, jak np.:
 - a) rozmawiamy z dziećmi, także przy użyciu pacynek, teatrzyków;
 - b) towarzyszymy dzieciom, kiedy coś ustalają między sobą, w zabawach, komentujemy różnorodne sytuacje;
 - c) wspieramy komunikowania się dzieci ze sobą oraz personelem, bawiąc się np. w przyjęcie, w dom, rozmowę telefoniczną;
 - d) dopytujemy dzieci o ich potrzeby w czasie codziennych czynności, takich jak toaleta czy jedzenie;
 - e) zachęcamy dzieci do aktywnego udziału we wspólnym czytaniu książek, słuchaniu tekstów, utworów;
7. wspierające rozwój sprawności fizycznej dzieci przy jednoczesnym zaangażowaniu zmysłów, w tym:
 - a) zabawy angażujące zmysły wzroku, słuchu, węchu, dotyku, smaku:
 - ścieżki sensoryczne;
 - zabawy z wodą, błotem, piaskiem;
 - malowanie rękami;
 - słuchanie i naśladowanie dźwięków;
 - wąchanie kwiatów, roślin;
 - testowanie smaków;
 - zabawy koszykiem skarbów;
 - b) zabawy wspierające rozwój motoryki małej:
 - zabawa klockami;
 - wkładanie i wyjmowanie elementów z pojemników;
 - papier: chwytanie, darcie, składanie;
 - malowanie farbami;
 - ciastolina, plastelina, ciasto: lepienie, wałkowanie;
 - przyczepianie i odczepianie;
 - włączanie przycisków;
 - c) ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej i równowagi:
 - chodzenie po śladzie;
 - samodzielne jedzenie;
 - malowanie;

- mycie rąk;
 - sprzątanie zabawek do pudełek;
 - zabawy piłką – rzucanie, łapanie, turlanie;
- d) zabawy wspierające czucie głębokie oraz kształtujące schemat własnego ciała:
- turlanie;
 - huśtanie się, bujanie;
 - przeciskanie się przez tunel;
 - otulanie kocem;
 - masażyki;
- e) zabawy wspierające motorykę dużą:
- zabawy na torze przeszkód;
 - zabawy na zewnątrz na nierównej powierzchni;
 - bieganie;
 - wspinanie się;
 - skakanie;
 - zabawy z piłką – kopanie, rzucanie, łapanie;
 - zabawy na placu zabaw, w piaskownicy.

IV. Metody pracy z dziećmi

Podczas pracy z dziećmi korzystamy z różnych metod i form aktywności. Są one każdorazowo dopasowane do ich etapu rozwojowego oraz indywidualnych potrzeb. Poniżej prezentujemy modele pracy, na których w głównej mierze bazujemy.

1. Metoda Klanzy (oparta na zabawach integracyjnych z wykorzystaniem chusty) - obejmuje różnorodne formy zabaw i gier, których jednym z głównych zadań jest zacieśnianie więzi w grupie rówieśniczej. Zajęcia te opierają się na dobrowolnej aktywności, pozbawione są rywalizacji i sprzyjają wyrażaniu siebie poprzez ruch, mowę, działania plastyczne oraz inne środki ekspresji. Zajęcia te sprzyjają budowaniu pewności siebie, swobodzie w komunikacji, rozładowywaniu nagromadzonych emocji oraz napięć.
2. Metoda ekspresji ruchowej Carla Orffa – głównym założeniem tej metody jest kształtowanie u dzieci poczucia rytmu. Zajęcia prowadzone w duchu tej metody sprzyjają swobodzie twórczej oraz pobudzają kreatywność. Podczas zajęć dzieci klaszczą, tupią, podskakują w rytm muzyki oraz samodzielnie grają na instrumentach. Szczególne znaczenie ma tutaj improwizacja ruchowa – to dziecko decyduje, jaki ruch pasuje do danej

melodii. Dzięki temu, oprócz poznawania struktury utworu muzycznego, dzieci w twórczy sposób rozwijają koordynację i swobodę ruchu.

3. Metoda ruchu rozwijającego Weroniki Sherborne – zajęcia prowadzone przy pomocy tej metody pomagają dzieciom lepiej poznać własne ciało, uczyć funkcjonowania w przestrzeni oraz budowania relacji z innymi ludźmi. Metoda ta oddziałuje wszechstronnie – poprzez ruch wspiera rozwój motoryczny, poznawczy, emocjonalny i społeczny. W ten sposób sprzyja harmonijnemu rozwojowi psychoruchowemu oraz pomaga wyrównywać ewentualne trudności i opóźnienia rozwojowe.
4. Bajkoterapia – przy wykorzystaniu tej metody, pomagamy dziecku zrozumieć czym są emocje i jak sobie z nimi skutecznie radzić. Nadto wskazujemy jak szukać rozwiązań w trudnych sytuacjach. Czytanie bajek wspiera także przezwyciężanie lęków i słabości, które mogą pojawić się już we wczesnym dzieciństwie, przez co może pełnić funkcję terapeutyczną.
5. Relaksacja oparta na treningu autogennym wg A. Polender – to łagodna metoda wyciszania i samoregulacji, oparta na elementach treningu autogennego i dostosowana do rozwoju małych dzieci. Łączy wizualizacje, ćwiczenia oddechowe, masażyk i pracę z ciałem, a jej celem obniżenie napięcia i stresu, wyciszenie grupy, nauka samoregulacji i koncentracji.
6. Metoda Dobrego Startu M. Bogdanowicz – służy wspieraniu prawidłowego rozwoju percepcyjno-motorycznego dziecka, szczególnie w zakresie przygotowania do nauki czytania i pisania. Choć pierwotnie stosowana jest w przedszkolu i wczesnoszkolnej edukacji, to jej krótkie i dostosowane do możliwości dziecka elementy stosujemy w żłobku. Skupiamy się na powtarzaniu prostych ruchów i zabaw. Wszystkie działania są zabawą i grą, nigdy formą nacisku edukacyjnego. Ćwiczenia łączą ruch, słuch i wzrok, by wspierać całościowy rozwój dziecka.
7. Metoda polisensoryczna – polega na stymulowaniu kilku zmysłów jednocześnie. Główne cele tej metody to:
 - stymulacja rozwoju sensorycznego i motorycznego – rozwijanie koordynacji, precyzji ruchów, orientacji w przestrzeni;
 - wspieranie rozwoju poznawczego i językowego – poprzez doświadczenia dzieci uczą się nowych słów, kształtów, kolorów, dźwięków;
 - wzmacnianie emocjonalne i społeczne – dziecko uczy się reagować na bodźce, współpracować z rówieśnikami i wyrażać emocje;
 - rozwijanie kreatywności i wyobraźni – zabawy sensoryczne inspirują do twórczych działań;

- wczesne rozpoznawanie trudności rozwojowych – obserwując reakcje dziecka na bodźce, wychowawca może dostrzec np. zaburzenia sensoryczne lub opóźnienia rozwojowe.
8. Metoda malowania dziesięcioma palcami - pomaga dzieciom pokonywać lęk, uwalniać się od zahamowań, wzmacnia wiarę w siebie oraz pobudza wyobraźnię i twórczą ekspresję. Oprócz wartości terapeutycznych, metoda ta pełni również funkcję diagnostyczną. W trakcie zajęć dzieci mogą swobodnie wyrażać się twórczo, korzystając z przygotowanej farby. Często papier mocuje się do podłoża, zarówno poziomego, jak i pionowego, aby ułatwić dzieciom malowanie. Podczas zajęć często wprowadza się także muzykę oraz elementy ruchu i zabawy przestrzennej, co dodatkowo wzbogaca doświadczenie twórcze.
 9. Elementy integracji sensorycznej - różnorodne aktywności i ćwiczenia, które wspierają prawidłowy rozwój zmysłów oraz umiejętność przetwarzania bodźców z otoczenia. W praktyce chodzi o to, aby dziecko w naturalny sposób eksplorowało świat różnymi zmysłami, rozwijało świadomość własnego ciała i uczyło się reagować na bodźce z otoczenia. Chodzi o stymulowanie zmysłów w sposób dostosowany do wieku dziecka – dotyku, równowagi, ruchu, wzroku, słuchu czy propriocepcji (czyli świadomości ciaław przestrzeni), np.
 - dotyk i tekstura (zabawy w piasku, ryżu, mące, wodzie, zabawy paluszkowe, gniotki, masa plastyczna, ciastolina);
 - ruch i równowaga (huśtawki, bujaki, małe tory przeszkód, turlanie się, czołganie, wspinanie);
 - słuch (śpiewanie, zabawy rytmiczne, instrumenty muzyczne);
 - wzrok (kolorowe zabawki, książeczki obrazkowe, układanki, zabawy z kształtami, lusterkami, światłem);
 - propriocepcja i ciało (noszenie lekkich przedmiotów, zabawy typu “przeciąganie liny”).
 10. Ogólnorozwojowe zabawy dydaktyczno-wychowawcze – łączą naukę i wychowanie w codziennej pracy z dziećmi. Są to zabawy, które mają określony cel edukacyjny lub wychowawczy, ale odbywają się w formie naturalnej, przyjaznej i atrakcyjnej dla dziecka. Cele:
 - rozwijanie zmysłów: wzroku, słuchu, dotyku;
 - kształtowanie koordynacji ruchowej i motoryki małej;
 - nauka nazw przedmiotów, kolorów, kształtów, prostych pojęć – w szczególności poprzez mówienie do dzieci, pogadanki, aktywne słuchanie;
 - myślenie przyczynowo-skutkowe;
 - rozwijanie pamięci i spostrzegawczości;

- nauka współpracy z rówieśnikami i dorosłymi – zakreślanie prostych reguł, zachęcanie do wypowiedzania się, słuchanie i adekwatne reagowanie na potrzeby najmłodszych;
 - kształtowanie pozytywnych nawyków (np. sprzątanie zabawek, dzielenie się);
 - rozwijanie samodzielności w codziennych czynnościach.
11. Metoda gimnastyki rytmicznej A. i M. Kniessów - skupia się na rozwoju motorycznym i emocjonalnym dziecka poprzez ruch, rytm i zabawę. Stymuluje:

- rozwój motoryczny dziecka:
 - ✓ kształtowanie podstawowych zdolności motorycznych: bieganie, skakanie, czołganie, podskoki;
 - ✓ rozwijanie koordynacji ruchowej i równowagi;
 - ✓ ćwiczenie precyzji ruchów poprzez wykonywanie prostych układów rytmicznych;
 - rozwój zmysłów i percepcji:
 - ✓ kształtowanie poczucia rytmu i orientacji w przestrzeni;
 - ✓ ćwiczenia integrujące zmysły: słuch (muzyka, rytm), wzrok (śledzenie ruchu), dotyk (praca z różnymi przyborami codziennego użytku);
 - rozwój emocjonalny i społeczny:
 - ✓ wyrażanie emocji poprzez ruch i muzykę;
 - ✓ nauka współpracy w grupie, dzielenia się przestrzenią i przyborami;
 - ✓ budowanie pewności siebie poprzez pozytywne doświadczenia ruchowe;
 - rozwój poznawczy i twórczy:
 - ✓ stymulowanie wyobraźni poprzez ruch i zabawy improwizacyjne;
 - ✓ rozwijanie zdolności koncentracji i pamięci przez powtarzanie prostych sekwencji ruchowych.
12. Metoda aktywnego słuchania muzyki wg Batii Strauss – pedagogiczna metoda muzyczna, której celem jest rozwijanie u dzieci wrażliwości muzycznej, koncentracji, wyobraźni oraz zdolności emocjonalnych poprzez świadome, aktywne uczestnictwo w muzyce. Cele tej metody to:
- rozwój emocjonalny i społeczny:
 - ✓ Umożliwia wyrażanie emocji poprzez ruch, mimikę, gesty i dźwięki.
 - ✓ Wzmacnia więź z opiekunem poprzez wspólne doświadczenia muzyczne;

- rozwój percepcji słuchowej i koncentracji:
 - ✓ Dzieci uczą się rozróżniać dźwięki, melodie, rytmy.
 - ✓ Trening uwagi i skupienia na bodźcach dźwiękowych.
- stymulacja rozwoju psychoruchowego;
- rozwój kreatywności i wyobraźni:
 - ✓ zachęcanie do spontanicznego reagowania na muzykę (taniec, śpiew, gra na prostych instrumentach);
- wprowadzenie w świat kultury muzycznej:
 - ✓ dzieci poznają różne gatunki muzyki klasycznej i ludowej w formie przystępnej dla wieku żłobkowego.

V. Harmonogram dnia

Doświadczenia codzienne w żłobku, w tym czynności powtarzalne, stanowią element codziennego rytmu dnia. To dzięki nim dziecko buduje poczucie bezpieczeństwa i umacnia swoją osobowość, rozwijając kompetencje społeczne, emocjonalne, postawy i motywację do aktywnego uczestniczenia w środowisku. Właściwa organizacja czynności codziennych w dużej mierze przekłada się na to, czy dziecko wykształci w sobie postawy do współpracy, gotowość do podejmowania wysiłku, wytrwałość, empatię, samoświadomość, a także postawy sprzyjające zdrowiu i sprawności fizycznej. Stałe momenty pobytu dziecka w instytucji dają mu poczucie bezpieczeństwa wynikające z harmonijnego, powtarzalnego schematu. Dlatego tak ważny jest harmonogram dnia, w którym stałe i zmienne elementy wyznaczają przestrzeń edukacyjną i rozwojową. Harmonogram dnia i zapisane w nim aktywności dzieci są kontekstem działań edukacyjnych opartych na codziennej obserwacji zachowania dzieci.

Zabawa jest kluczową praktyką we wczesnej edukacji i opiece nad dzieckiem. Daje ona dzieciom możliwość rozwoju, uczenia się i zapewnia dobre samopoczucie. Dzieci podczas zabawy są aktywnymi podmiotami: strukturyzują i badają otaczający świat, tworzą relacje społeczne i tworzą znaczenia w oparciu o swoje doświadczenia. Budują wyobrażenia o sobie i innych, naśladują, a także tworzą nowe rzeczy. Dzięki zabawie dzieci modelują i testują swoje pomysły, mogą przetwarzać doświadczenia, które uważają za trudne. Zabawa pozwala im bezpiecznie eksperymentować, próbować i ponosić porażki. Zabawy edukacyjne łączą w sobie elementy umożliwiające wszechstronny rozwój: radość, robienie rzeczy razem i rozwijanie osobistych umiejętności. Gdy dzieci zdobywają więcej doświadczeń, zabawa ewoluuje i przybiera coraz bardziej złożone formy. Interakcje między personelem a dziećmi, a także między dziećmi stanowią podstawę rozwoju myślenia, języka i rozwijania umiejętności zabawy. Poprzez zabawę dzieci dokonują obserwacji, eksperymentują i uczą się zasad panujących w społeczności. Podczas zabawy w grupie dzieci uczą się

regulować swoje emocje, a także brać pod uwagę punkt widzenia innych. Zabawa zwiększa poczucie wspólnoty i wzmacnia pozytywną atmosferę emocjonalną.

Z myślą o wszechstronnym rozwoju dzieci, w duchu akceptacji, zrozumienia i w trosce o jak największe poczucie bezpieczeństwa najmłodszych, w naszym żłobku wprowadziliśmy następujący harmonogram dnia*:

- 6.30 – 8.30 przyprowadzanie dzieci - zabawy swobodne
- 8.30 – 8.45 przygotowanie do posiłku
- 8.45 – 9.15 śniadanie
- 9.15 – 10.45 zajęcia edukacyjno-rozwojowe/spacer
- 10.45 – 11.00 przygotowanie do posiłku
- 11.00 – 11.30 obiad – I danie
- 11.45 – 13.45 leżakowanie/relaksacja
- 13.45 – 14.00 przygotowanie do posiłku
- 14.00 – 14.30 obiad – II danie
- 14.30 – 15.45 zabawy w grupie, zabawy indywidualne/odbiór dzieci
- 15.45 – 16.00 przygotowanie do posiłku
- 16.00 – 16.15 podwieczorek
- 16.15 – 17.00 zabawy swobodne/odbiór dzieci

VI. Metodyka naszej pracy

1. Działania wspierające współpracę i komunikację dzieci w grupie

- a) dajemy dzieciom wskazówki jak ze sobą współpracować (np.: *najpierw on, potem ty*);
- b) dajemy dzieciom możliwości decydowania, z kim chcą się bawić, samemu pozostając w pobliżu;
- c) dajemy wskazówki, jak dziecko może się zachować w konkretnej sytuacji, a jak nie (koncentrujemy się na komunikatach korygujących pozytywnych);
- d) wprowadzamy zasady funkcjonowania dzieci w grupie i wyjaśniamy dzieciom ich znaczenie.

2. Działania sprzyjające rozwojowi u dzieci poczucia przynależności do grupy oraz zainteresowania innymi osobami:

- a) aranżujemy przestrzeń tak, żeby dzieci mogły widzieć co robią inni, tym samym umożliwiając zgodną z zainteresowaniem zmianę aktywności;
- b) stwarzamy sytuacje, w których dzieci mają one możliwość budowania poczucia przynależności do grupy, w tym rytuał codziennego przywitania i pożegnania (np. machanie na pożegnanie);

- c) aranżujemy wspólne zabawy, zachęcając dzieci do aktywnego uczestniczenia i nawiązywania relacji z innymi dziećmi;
- d) włączamy dzieci we wspólne dekorowanie sali na uroczystości np. wspólnie ubieramy choinkę;
- e) angażujemy dzieci do uczestniczenia w wykonywaniu prac zbiorowych, np. wspólne plakaty malowane palcami na pożegnanie absolwentów.

3. Działania sprzyjające poznawaniu i doświadczaniu otaczającego świata przez dzieci

- a) zapewniamy dzieciom możliwości działania zarówno indywidualnie, jak i w małych grupkach czy w całej grupie;
- b) umożliwiamy dzieciom zabawy w kąciakach tematycznych;
- c) modyfikujemy tematyki kąciaków zgodnie ze zmieniającymi się zainteresowaniami dzieci i ich aktualnymi potrzebami;
- d) stwarzamy możliwości dzieciom, żeby mogły brać udział w zajęciach zorganizowanych, ale nie nalegamy na ich udział;
- e) organizujemy zabawy bazujące na bezpośrednim doświadczaniu (np. poprzez udostępnianie dzieciom przedmiotów codziennego użytku, którymi mogą bezpiecznie manipulować);
- f) dostosowujemy czas trwania zabaw do możliwości dzieci;
- g) zapewniamy dzieciom możliwość eksploracji otoczenia placówki, obserwacji i doświadczania przyrody.

4. Działania wspierające u dzieci rozwój gotowości i umiejętności porozumiewania się

- a) dostosowujemy złożoność własnych wypowiedzi do poziomu komunikacji dziecka;
- b) nie infantylizujemy swojej komunikacji z dziećmi;
- c) odpowiadamy na werbalne i niewerbalne komunikaty płynące od dzieci;
- d) używamy pytań zarówno otwartych, jak i zamkniętych, na które dzieci mogą dać krótką odpowiedź;
- e) używamy pytań rozszerzających lub inicjujących rozmowę w sposób budzący zainteresowanie albo działanie dziecka;
- f) stosujemy różnorodne formy wypowiedzi (pytania, zdania twierdzące, wykrzyknikowe itd.);
- g) używamy wyjaśnień, aby pomóc dziecku zrozumieć dane zjawisko;
- h) rozszerzamy język i słownictwo dzieci za pomocą określeń opisujących dane zjawisko, sytuację czy przedmiot i łącząc je ze słowami, które dziecko zna;
- i) wypowiadamy się pełnymi, krótkimi zdaniami; wyraźnie artykułujemy;

- j) modelujemy głos, żeby wzmocnić zaangażowanie dzieci w rozmowę;
- k) stwarzamy dzieciom okazję do wspólnego czytania książek, oglądania ilustracji, zachęcamy do przewracania kartek;
- l) pokazujemy i opisujemy ilustracje w książkach, zachęcamy do rozmowy na temat treści i ilustracji;
- m) stwarzamy dzieciom okazję do samodzielnego oglądania książek;
- n) opowiadamy dzieciom różne historyjki i bajki.

5. Działania sprzyjające rozwojowi sprawności fizycznej i sensorycznej u dzieci

- a) dbamy o to, aby natężenie dźwięków lub bodźców wzrokowych nie przytłaczało dzieci;
- b) zapewniamy różnorodności aktywności sensorycznej stosownie do potrzeb dzieci i możliwości rozwojowych dzieci;
- c) stwarzamy dzieciom możliwość samodzielnego badania różnorodnych obiektów, przemieszczania się i eksplorowania przestrzeni;
- d) bawimy się z dziećmi w zabawy ruchowe, podążamy za aktywnościami dzieci;
- e) zachowujemy czujność co do bezpieczeństwa dzieci, ale bez powstrzymywania ich przed podejmowaniem nowych wyzwań ruchowych i uczeniem nowych umiejętności motorycznych w granicach akceptowalnego ryzyka;
- f) umożliwiamy dzieciom wielokrotnego powtarzania i ćwiczenia konkretnych umiejętności ruchowych tak długo, jak długo są tym zainteresowane;
- g) stwarzamy dzieciom możliwości ćwiczenia sprawności rąk, dłoni i palców, w szczególności przez manipulację;
- h) umożliwiamy dzieciom ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej, np. podczas jedzenia, ubierania się i codziennych czynności, wspieramy samodzielne działania – zarówno w zakresie motoryki dużej jak i motoryki małej.

6. Działania sprzyjające rozwojowi twórczej ekspresji dzieci i możliwości kontaktu z wytworami kultury

- a) wspieramy dzieci w czasie aktywności twórczych bez poprawiania ich i oceniania;
- b) stwarzamy dzieciom możliwości do kreatywnych działań konstrukcyjnych (klocki, pudła, pojemniki);
- c) stwarzamy dzieciom okazje do tańczenia i śpiewania;

- d) zapewniamy w ciągu dnia dostęp do różnorodnych materiałów plastycznych, takich jak: kartki, kredki, mazaki, plastelina, nożyczki (dla najstarszych dzieci), klej;
- e) zapewniamy miejsce gdzie dzieci mogą swobodnie tworzyć;
- f) umożliwiamy dzieciom rysowania i malowania na pionowych płaszczyznach na wysokości ich wzroku, np. malowanie na folii spożywczej;
- g) koncentrujemy się na procesie tworzenia, a nie na wyniku;
- h) dostarczamy dzieciom możliwości obcowania ze sztuką w postaci występów zespołów artystycznych, podarków okolicznościowych w postaci rękodzieła;
- i) zapewniamy dzieciom dostęp do książek z szatą graficzną wysokiej jakości oraz do albumów ze zdjęciami;
- j) umożliwiamy dzieciom aktywność twórczą na zewnątrz budynku – w naturze, np. malowanie kolorowymi kredami.

7. Działania zachęcające dzieci do ekspresji twórczej

1. wspieramy wyrażanie przez dzieci twórczej ekspresji w różnych formach, takich jak:
 - zabawa w orkiestrę – granie na różnych instrumentach;
 - malowanie wodnymi farbami, w tym też rękami na dużych płaszczyznach;
 - zabawy z ciastem i innymi miękkimi materiałami;
 - tańczenie i śpiewanie;
 - współtworzenie z dziećmi własnych prostych instrumentów np. napełniane ziarnami słoiczki, szeleszczące papierki;
 - powtarzanie wierszyków.
2. umożliwiamy dzieciom wyrażanie twórczej ekspresji przez zachęcanie ich do wykorzystywania różnorodnych materiałów, takich jak woda, piasek, błoto, trawa, liście, kamienie, zioła, warzywa, owoce.
3. zapoznajemy dzieci z różnymi wytworami kultury, poprzez
 - teatryki w wykonaniu opiekunów lub zaproszonych artystów;
 - słuchanie muzyki na żywo (np. gry na instrumencie, wokalu);
 - kontakt z książkami o wysokich walorach artystycznych, pokazywanie albumów, cenionych woluminów o tematyce dziecięcej.

8. Celebrowanie świąt i ważnych wydarzeń

W naszym żłobku celebруем ważne uroczystości, np. Dzień Babci, Dziadka, Mamy, Taty, Dziecka, urodziny, Mikołajki, Boże Narodzenie i Wielkanoc. Czynimy to z myślą wprowadzania dzieci do kultury w

przystępny i dostosowany do ich możliwości rozwojowych sposobów. Do każdego rodzaju świętowania podchodzimy z dużą uważnością na różnice kulturowe. Jesteśmy szczerze otwarci na prośby i sugestie rodziców w tym zakresie. Z szacunkiem i z rozumieniem przyjmujemy odmowę udziału dziecka w danej uroczystości lub jej fragmencie.

VII. Obowiązek informacyjny

O realizacji Planu OWE Rodzice informowani są za pomocą:

1. bieżących rozmów z personelem;
2. treści prezentowanych na profilu FB/Instagramie żłobka;
3. relacji z wydarzeń na tablicy ogłoszeń.

VIII. Nadzór realizacji planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego

1. Osobą odpowiedzialną za nadzór realizacji planu OWE jest dyrektor/wicedyrektor.
2. Plan OWE podlega corocznej weryfikacji i modyfikacji w oparciu o aktualne potrzeby i możliwości. Czynności te dokonywane są w trzecim kwartale roku.
3. System nadzoru jest zasadniczo realizowany poprzez systematyczne obserwowanie postępów pracy opiekunów i w miarę potrzeby udzielanie wskazówek do dalszej pracy.
4. Wprowadza się tygodniowe planowanie pracy personelu. W danym tygodniu jeden pracownik – według wskazanej w grafiku pracowniczym kolejności odpowiada za realizację planu OWE.
5. Realizacja zajęć i programowanych aktywności podlega dokumentowaniu w postaci tworzonych relacji i postów udostępnianych za pośrednictwem mediów społecznościowych (za zgodą rodziców oraz z uszanowaniem zasad ochrony danych osobowych i wizerunku dziecka) – rodzice na bieżąco mają wgląd jakie aktywności były podejmowane w danym tygodniu, mogą wyrażać swoje opinie i sugestie w tym zakresie.
6. W żłobku obowiązuje karta obecności i codziennej obserwacji dzieci – na karcie odnotowywane m.in. są wyjścia na spacer oraz aktywności w danym dniu realizowane.
7. Raz w roku dyrektor/wicedyrektor dokonuje pogłębionej ewaluacji pracy opiekunów – bazując w głównej mierze na analizie formularzy samooceny pracy personelu oraz obserwacji zajęć z dziećmi.
8. Samoocena pracy personelu dokonywana jest m.in. w oparciu o formularze samooceny pracy z dziećmi oraz formularz autorefleksji.

2. Obserwacja zajęć z dziećmi

1. Wprowadza się następujące zasady prowadzenia obserwacji zajęć z dziećmi:

- dyrektor/wicedyrektor (dalej: nadzorujący) uzgadnia z opiekunem termin obserwacji;
- nadzorujący wyjaśnia opiekunowi cel obserwacji, wskazując na jej konstruktywny charakter, z wyjaśnieniem że chodzi o zebranie informacji mających na celu wsparcie rozwoju zawodowego opiekuna;
- obserwacja prowadzona jest dyskretnie, bez ingerencji w naturalny tok pracy;
- należy skupić się na rzetelnej obserwacji i na faktach, a nie na ocenach;
- w miarę możliwości informację zwrotną po dokonanej obserwacji należy przekazać w ciągu 3 dni roboczych od obserwacji;
- należy umówić się na rozmowę z opiekunem oraz zadbać o miejsce zapewniające komfort i poufność;
- należy podkreślić na początku spotkania cel obserwacji i wagę tego procesu dla rozwoju zawodowego opiekuna i jakości pracy instytucji opieki;
- warto rozpocząć od pozytywnych informacji – co dobrego w pracy opiekuna zostało zauważone;
- warto opisać zaobserwowane fakty i zapytać opiekuna o jego interpretację, refleksje;
- należy wspólnie zastanowić się nad możliwymi działaniami, które pomogą opiekunowi doskonalić warsztat pracy.

ZARZĄDZENIE

1. W/w Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny zaakceptowano i przyjęto.
2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

OŚWIADCZAM, ŻE ZAPOZANAŁAM SIĘ Z W/W PLANEM
OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNYM I ZOBOWIĄZUJE
SIĘ PRACUJĄC Z DZIEĆMI REALIZOWAĆ ZAWARTE W NIM ZAPISY.